

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Kvk.IV.37.251/2018/4

Érkezett:

2018 MÁRC 10.

Alulírott [REDACTED] (lakcím: [REDACTED] st. [REDACTED])
 személyi azonosító száma: [REDACTED] **indítványozó** – kívül jelzett és 1. szám alatt csatolt
 meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján - a Kúria Kvk.IV.37.251/2018/3. számú
 végzésével és egyben a Nemzeti Választási Bizottság 159/2018. számú határozatával
 szemben, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvénnyel kapcsolatban az
 Alaptörvény 24. cikkének (2) bekezdés d) pontjában nevesített, az Alkotmánybíróságról szóló
 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-ban konkretizált alkotmánybírói hatáskör
 és indítványozói jogosultság alapján, továbbá a Ve. 233. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/458-0/2018
Érkezett:	2018 MÁRC 10. Kézbeküldéssel
Példány:	1 Kezelőiroda:
Melléklet:	3 db

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Kvk.IV.37.251/2018/3. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és a Nemzeti Választási Bizottság 159/2018. számú határozatára kiterjedően semmisítse meg azt, mivel az sérti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, IX. cikk (1) bekezdését, XXIII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, és XXVIII. cikk (2), (3) és (7) bekezdéseit.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény vonatkozásában hivatalból állapítsa meg a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet, és a mulasztást elkövető szervet hívja fel feladatának teljesítésére.

1.

1.1. Megsemmisíteni kért bírói döntés: a Kúria Kvk.IV.37.251/2018/3. számú végzése.

Kézbeküldése a jogi képviselőnek 2018. március 08. napon fax útján történt.

Ezzel egy időben a végzés közlésre került a Kúria és a Nemzeti Választási Bizottság honlapján:

<http://www.lb.hu/hu/valhat/kvkiv3725120183-szamu-hatarozat>

1.2. Megsemmisíteni kért döntés: a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) 159/2018. számú határozatra is kiterjedően, mert a Kúria fenti döntése az NVB eljárását, illetve a 159/2018. számú határozatát nem vizsgálta felül érdemben.

1.3. Az érintettség vonatkozásában tisztelettel előadom, hogy az Indítványozó az ügyben érintett természetes személy, ugyanis ezen alkotmányjogi panasz indítvánnyal támadott bírói, illetve NVB döntés az ő mentelmi jogának felfüggesztését érinti, és amely döntések az Indítványozó vonatkozásában tartalmaznak jogsértést több oknál fogva is. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011.

évi CLI. Törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a értelmében Indítványozó egyedi ügyben érintett személy, akinek az alaptörvény-ellenes bírói, illetve NVB döntés következtében alapjogai sérültek.

Indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, pontosabban a Kúria támadott döntése értelmében a Kúriához jogi lehetősége sem lett volna fordulni, az Alkotmánybírósághoz fordulás lehetőségét pedig maga a támadott kúriai végzés [19] pontja („Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A felülvizsgálati kérelem a jogorvoslatihoz való jog sérelmét vetette fel, azonban a Kúria a fenti jogszabályi összefüggések alapján nem találta megállapíthatónak hatáskörét a 159/2018. NVB határozat felülvizsgálatára. Az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az egyedi ügyben érintett személy, ha a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az Alaptörvényben biztosított jogát sérti.”) is tartalmazza.

2. Álláspontom szerint az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági döntés felveti a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét, illetve a döntések vonatkozásában alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéstről van szó, ebből következően kérem az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panaszom befogadását.

3. Tényállás és pertörténet

A Kúria támadott döntése szerinti tényállást idézve:

A legfőbb ügyész 2018. március 02. napján KSB.5180/2016/78-I. számú indítványával az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ogytv.) 79. § (2) bekezdése alapján a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) elnökéhez fordult az Indítványozó független országgyűlési képviselőjelölt mentelmi jogának felfüggesztése iránt.

A legfőbb ügyész indítványát azzal indokolta, hogy bünszervezetben, üzletszerűen elkövetett, különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények elkövetése miatt a kérelmezővel szemben a Nemzeti Adó-és Vámhivatal Dél-alföldi Bűnügyi Igazgatóság Csongrád Megyei Vizsgálati Osztályán 721/2015. bü. számon büntető eljárás van folyamatban, amely folytatásának akadályát képezi az érintett személy mentelmi joga. A legfőbb ügyész rögzítette, hogy 2018. március 1-jén 16.00 órakor jogerőre emelkedett a Vas Megye 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 2/2018. (II. 23.) számú határozata, amellyel a kérelmezőt az országgyűlési képviselők 2018. évi választásán Vas Megye 01. számú, Szombathely székhelyű országgyűlési egyéni választókerületben képviselőjelöltként nyilvántartásba vette. A nyilvántartásba vételt elrendelő határozat ellen érkezett fellebbezést a Nemzeti Választási Bizottság 134/2018. számú határozatával érdemi vizsgálat nélkül elutasította, amely döntés jogorvoslat hiányában 2018. március 1. napján 16.00 órakor jogerőre emelkedett.

A fentiekre tekintettel a Csongrád Megyei Főügyészség 2018. március 1. napján a kérelmező előzetes letartóztatását 2.B.1202/2015/322-I. számú határozatával megszüntette, és ezzel egyidejűleg 2.B.1202/2015/323. számú határozatával a vele szemben folyamatban lévő büntetőeljárást felfüggesztette.

A legfőbb ügyész 2018. március 02. napján kelt 5180/2016/78-I. számú indítványa alapján eljáró NVB által aznap, azaz 2018. március 2. napján meghozott, 159/2018. számú határozatával a kérelmező mentelmi jogát az indítvány által érintett ügyben felfüggesztette. A határozat rendelkező része rögzíti továbbá, hogy e határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak. A határozat indokolása szerint az NVB a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló eljárást az Ogytv. VII.

Fejezetében foglalt törvényi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, valamint az NVB ügyrendjének 14. §-a alapján folytatta le. A jogorvoslat vonatkozásában pedig megállapította, hogy az Ogytv. 79. § (2) bekezdése alapján az országgyűlési képviselőjelöltet az országgyűlési képviselővel megegyező mentelmi jog illeti meg, az országgyűlési képviselő vonatkozásában pedig az Országgyűlés mentelmi ügyben hozott döntésével szemben a törvény nem biztosít jogorvoslatot; erre tekintettel a jogorvoslat lehetősége erre vonatkozó speciális rendelkezés hiányában a képviselőjelölt vonatkozásában is kizárt.

Indítványozó, mint kérelmező felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához az NVB döntésével szemben, amely felülvizsgálati kérelemben az NVB határozatának megváltoztatását, valamint a legfőbb ügyész 5180/2016/78-I. számú indítványával érintett ügyben a mentelmi jog fenntartását kérte, az alábbi indokokra tekintettel.

1. A kérelmező szerint **az NVB határozat sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát és a választás tisztaságának megóvása, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás választási alapelveket.** Előadta, hogy az NVB nem küldte meg részére a legfőbb ügyész mentelmi jog felfüggesztésére vonatkozó indítványát, csupán az NVB ülés meghívóját. Emiatt a védekezéshez való joga is sérült, mivel nem ismerhette meg a mentelmi jog felfüggesztése szempontjából releváns javaslat tartalmát.

2. **Az NVB határozata megfosztja a kérelmezőt az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog gyakorlásától.** A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 1. § a) pontja alapján a Ve.-t az országgyűlési képviselők választásán alkalmazni kell, e törvény pedig kizárólag a 222. § (3) bekezdése szerinti, jegyzőkönyvbe foglalt döntésekkel szemben zárja ki a bírósági felülvizsgálatot. Mentelmi jogi ügyben a Ve. általános szabályai alkalmazandók, azaz a Ve. 222. § (1) bekezdésében rögzített körben a bírósági felülvizsgálat biztosított. Az NVB határozat indokolásának jogorvoslat kizárására vonatkozó II. [6] pontja sérti a Ve. 46. § cb) pontja szerinti jogorvoslati tájékoztatási kötelezettséget is.

3. Az NVB határozat nem rendelkezik arra nézve semmilyen érdemi indokolással, hogy a mentelmi jog miért lett felfüggesztve. Emiatt **sérül az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és a Ve. 46. § dc) pontjai is.**

4. **Az NVB határozata a kérelmező passzív választójogának és a 801 fő szombathelyi polgár aktív választójogának kiüresítése miatt is jogsértő, amely jogokat az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése és a XXIII. cikk (1) bekezdése garantálja.** Az NVB alaptörvényellenesen mérlegelt, mert prioritást nem a választójog gyakorlásának, hanem egy 2015-ben elindult büntetőeljárásnak adott. A kérelmező szerint a büntetőeljárás vonatkozásában a 2018. április 8. napjáig fennmaradt mindössze 34 nap reálisan nem bír jelentőséggel, ugyanakkor fogvatartottként fizikailag lehetetlen kampányolni. **A büntetőügyben még a vádemelés sem történt meg, így az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglalt ártatlanság vélelmével összhangban, nincs olyan ésszerű érv, ami a mentelmi jog felfüggesztését alátámasztaná a választójog gyakorlásával szemben, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti szükségesség-arányosság tesztjének elvégzése alapján sem.** Az NVB döntése sérti továbbá a Ve. 2. § (1) bekezdésében rögzített választási eljárási alapelveket is.

5. A kérelmező szerint a mentelmi jog és a Ve. alkalmazásának megsértése is megállapítható. Egy képviselőjelölt mentelmi jogáról való döntés során alkalmazni kell a Ve.-t. Az alkalmazandó eljárási szabályok a Ve.-ben, illetve a Ve. 42. § alapján megalkotott NVB Ügyrendjében

szerepelnek. Az Ogytv. eljárási mozzanatai nem alkalmazhatóak, ez következik a Ve. 1. § a) pontjából, és abból, hogy az Ogytv. vonatkozó szabályai a (mentelmi) bizottsági szegmens hiánya miatt az NVB-re nem alkalmazandók. Az Ogytv. 79. § (2) bekezdésében az utaló szabály elégtelen, mert nem ad érdemi garanciát a tisztességes és korrekt eljárásra. Továbbá, az Országgyűlés döntése ellen a parlamenti immunitás miatt nincs jogorvoslat, az NVB azonban nem rendelkezik immunitással.

A mentelmi jog sérülése kapcsán a kérelmező előadta, hogy az Ogytv. 74. § (2) és 77. § (4) pontjai is sérülnek.

A Kúria a felülvizsgálati kérelemmel nem foglalkozott érdemben, álláspontja szerint ugyanis a következőes bírói gyakorlat szerint az ilyen típusú döntések ellen nincs jogorvoslat [Lásd pl. a Legfelsőbb Bíróság Kvk.IV.37.393/2010/2. számú végzését], és az Ogytv. 79. § (2) bekezdésébe foglalt döntés nem tartozik a Ve. hatálya alá. Egyéb speciális szabályok, garanciális rendelkezések erre az esetkörre nincsenek.

4. Az ügy alkotmányjogi jelentősége

Indítványozói álláspont szerint szükséges a Kúria és az NVB támadott döntéseinek Alkotmánybíróság általi vizsgálata, azok ugyanis a jelen panaszban megjelölt alapjogok súlyos sérelmét vetik fel, és szükséges, hogy a T. Alkotmánybíróság állást foglaljon a szükségességi-arányossági teszt elvégzése nyomán abban a kérdésben, hogy - az ártatlanság vélelmét is figyelembe véve - szükséges és arányos-e az Indítványozó és a 801 választópolgár Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésében foglalt aktív és passzív választójogának megsértése a mentelmi jog felfüggesztésének következményeként, amelynek alapján megvalósulhatott az Indítványozó – álláspontunk szerint jogellenes – őrizetbe vétele és előzetes letartóztatása.

Hangsúlyozom, hogy **az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény (Vjt.) 2. § (3) bekezdése** alapján „Az országgyűlési képviselők választásán nem választható, aki jogerős ítélet alapján szabadságvesztés büntetését vagy büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti.”

Ezzel szemben mentelmi jogom felfüggesztését követően velem szemben 7 órán belül (!!!) alkalmazott kényszerintézkedés (őrizetbe vétel) gyakorlatilag elvette a passzív választójogomat is, mivel a börtönből nem tudok kampányolni, holott a Vjt. 2. § (3) bekezdése ehhez elvileg jogerős ítéletet követel meg, esetemben azonban a 2015-ben indult büntetőeljárásban, 9 hónap börtön után még vádemelés sem történt.

Az ún. „előzetes regisztráció” intézménye körében született **1/2013. (I. 7.) AB határozat** indokolásának [61] pontja alapján „Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a választójogosultságból való kizárással kapcsolatos szabályoknak az alkotmány választójogi klauzulájából kell kitérnie. A korábbi Alkotmány 70. §-ához hasonlóan az Alaptörvény XXIII. cikkének szövege is azt az értelmezést támasztja alá, miszerint az itt meghatározott választójogi feltételek köre zárt rendszert alkot. Ebből következően a választójogból való kizárás csak a XXIII. cikkben foglalt, kifejezetten nevesített esetekben lehetséges.”

Ezzel szemben esetemben a mentelmi jogom felfüggesztése útján kizártak a választójogomból.

Utalok továbbá arra is, hogy a jogorvoslathoz való jog is sérül azáltal, hogy az NVB döntésével szemben kizárt a bírósághoz fordulás joga a Kúria végzése értelmében, amely pedig felveti az ezt szabályozó Ogytv. alaptörvény-ellenességét is, hiszen az Ogytv.-nek kellene tartalmaznia megfelelő jogorvoslati utat, bírósághoz fordulás jogát a mentelmi jog felfüggesztését érintő döntésekkel szemben.

Fentiek nyomatékosan indokolják, hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről van szó ezen eljárásban.

5. Indítványozói jogi álláspont

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

I. A Kúria és az NVB sérelmezett döntésének alaptörvény-ellenessége

Megsértett alaptörvényi helyek: I. cikk (3) bekezdése, IX. cikk (1) bekezdése, XXIII. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (2) bekezdése és (3) bekezdése és (7) bekezdése

1./ **I. cikk (3)** Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a **feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan**, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Hangsúlyozom, hogy a 2015-ben megkezdett büntetőügyben még vádemelés sem történt Indítványozóval szemben (igazságügyi könyvszakértői vélemény sem készült, 3 alkalommal hallgatták meg, 2 alkalommal módosították a gyanúsítását), így a XXVIII. cikk (2) bekezdésére („Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”) is figyelemmel nincs olyan ésszerű és jogszerű érv, ami az Indítványozó mentelmi joga felfüggesztését alátámasztaná (a választójoga gyakorlásával szemben) az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti szükségesség-arányosság tesztjének elvégzése alapján sem.

Az ártatlanság vélelmének megsértése mellett álláspontom szerint az NVB és a Kúria döntése a Ve. 2. § (1) bekezdésében rögzített alábbi választási eljárási alapelveket is súlyosan sértette, amikor a büntetőeljárásnak prioritást adott a választási eljárással szemben, így ellehetlenítve Indítványozó passzív választójogát, a képviselőjelölti mivoltát megillető véleménynyilvánítás, kampánytevékenysége gyakorlását, továbbá teljes mértékben annulálta az ajánlóíveit aláíró 801 szombathelyi választópolgár akaratát, aktív választójoguk érvényesülését megakadályozták:

- a) a választás tisztaságának megóvása,
- b) önkéntes részvétel a választási eljárásban,
- c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,
- e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás.

2./ IX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a **véleménynyilvánítás szabadságához**.

Előzetes letartóztatásban és a még 30 napig tartó kampányidőszakban nem tudok élni a véleménynyilvánításhoz való jogommal, mert a büntetőeljárás alaptörvényellenes prioritása ellehetlenítette annak és a passzív választójogom gyakorlását.

3./ XXIII. cikk

(1) Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az **országgyűlési képviselők**, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán **választó és választható legyen**.

Álláspontom szerint a Kúriának az **Alaptörvényt is** alkalmaznia kellett volna a tárgybeli ügyben, az NVB határozata ugyanis az Indítványozó passzív választójogát és a 801 fő (akik aláírták az ajánlását) szombathelyi aktív választójogát üresítette ki.

Az NVB alaptörvényellenesen mérlegelt, mert prioritást nem a választási eljárásnak, azaz a választójogok gyakorlásának, hanem egy 2015-ben (ld. a Kúriának csatolt NAV Dél-Alföldi Bűnügyi Igazgatósága 61003-721/2015. bü. szám alatti őrizetbe vétel elrendeléséről szóló 2018. március 02. napján kelt határozat) indult büntetőeljárásnak adott.

Pedig 29 nap múlva, azaz **2018. április 8. (szavazás) napja után már nem lehet** a választójogot gyakorolni, csak itt és most, ezzel szemben a 2015-ben indult büntetőeljárás (ahol mindeddig már 8,5 hónapot töltött Indítványozó előzetes letartóztatásban) esetében a 2018. április 8. napjáig fennmaradt mindössze 29 nap reális nem bír jelentőséggel.

Ha Indítványozó [REDACTED] **a börtönben ül** (erre a felhívott szempontra figyelemmel kellett volna legyen az NVB a mentelmi jogról szóló döntésekor), mert önmagában egy büntetőeljárás folytatása nem zárja ki a kampányban való részvételt, de fogvatartottként fizikailag lehetetlen kampányolni, ezáltal súlyosan sérül az aktív és passzív választójog, és a jelöltek megillető esélyegyenlőség elve, hiszen ilyen körülmények között nyilvánvalóan Indítványozó nem tud ugyanolyan feltételek mellett részt venni a kampányban, a választókkal találkozni, kapcsolatot tartani nem tud, velük programját megismertetni nem tudja, stb., amelyekre a választáson szintén induló jelölteknek mind lehetősége van, ezáltal nyilvánvalóan hátrányba kerül hozzájuk képest.

4./ XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, **tisztességes módon** és ésszerű határidőn belül intézzék. A **hatóságok** törvényben meghatározottak szerint **kötelesek döntéseiket indokolni**.

A Kúria által meg nem változtatott NVB határozat gyakorlatilag nem rendelkezik arra nézve semmilyen érdemi indokolással, hogy miért függesztette fel az Indítványozó mentelmi jogát, ezzel súlyosan megsértve az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és a Ve. 46. § dc) pontjában foglaltakat, miszerint „*a mérlegelési jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelésben szerepet játszó szempontokat és tényeket*” rögzíteni kellett volna.

Az NVB jelenlévő tagjai pontosan tisztában voltak vele (az NVB ülésen személyes nyilatkozattétele során Indítványozó előadta), hogy mentelmi joga felfüggesztése esetén újabb őrizetbe vétele, előzetes letartóztatása várható, ami sajnálatosan már az NVB döntés napján este be is következett.

Az NVB indokolásából nem lehet tudni, hogy (milyen) szempontokat vett számba, de az Indítványozó személyes nyilatkozattétele során előadottak alapján megállapítható, hogy kirívóan okszerűtlen módon mérlegelt a rendelkezésre álló adatok alapján.

5./ XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

1993. évi XXXI. törvény

az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről

6. Cikk - Tisztességes tárgyaláshoz való jog

2. Minden bűncselekménnyel gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.

Az igazságszolgáltatással összefüggő jogokat nevesítik az alapjogi vonatkozású nemzetközi szerződések és az uniós alapjogi katalógus (Alapjogi Charta), amelyek Magyarország Alaptörvényének is alapját képezik. Ezen, igazságszolgáltatással összefüggő jogokat biztosító cikkek a bírósági eljárás olyan alkotmányos garanciáit biztosítják, mint a tisztességes eljáráshoz való jog, a fair eljárás elve, a bírósághoz fordulás joga, a jogorvoslathoz való jog, nullum crimen sine lege és nulla poena sine lege elve, stb.

Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben leszögezte, hogy az állam kötelezettsége, hogy a polgári jogok és kötelezettségek elbírálásának bírói útját biztosítsa. [59/1993. (XI. 29.) AB határozat] Ezen jog korlátozását az Alkotmánybíróság elfogadhatónak tartja, például nem tartotta alkotmányellenesnek a perindítási jognak időbeni korlátozását, amely valóban jogilag indokolt és alátámasztható korlát. Odáig azonban az Alkotmánybíróság sem jutott el, hogy alkotmányosnak tekintse a bírósághoz fordulás jogának teljes kizárását. A jog korlátozásának lehetőségét a szükségességi-arányossági teszt alapján tartja eldönthetőnek, azonban álláspontunk szerint tárgybeli esetben nincsen semmilyen olyan egyéb alapjog, kényszerítő állami érdek, amely a bírósághoz fordulás jogának teljes kizárását megalapozná. A 9/1992. (I. 30.) AB határozatban az ügyészi keresetindítási joggal foglalkozott a testület, és – bár nyilvánvalóan más jogintézményről, nevezetesen a törvényességi óvás alkotmányellenességéről volt szó – kimondta, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jog a jogvitában érdekelt fél alkotmányos joga arra, hogy ügyét bíróság elé vigye – hasonlóan a többi szabadságjoghoz -, magában foglalja annak szabadságát is, hogy e jogával ne éljen. A bírósághoz fordulás jogával kapcsolatban megjegyzi: „... a feleknek meghatározott, feltételekhez kötött alanyi joggal kellene rendelkezniük arra, hogy az általuk állított jogsérelmet a Legfelsőbb Bíróság érdemben és rájuk kiható hatállyal elbírálja. (...)”

Álláspontunk szerint tárgybeli esetben sincsen olyan kényszerítő állami érdek, amely a megoldás alkotmányossága melletti érvként mérlegelhető lenne.

A Ve. 1. § a) pontja alapján az országgyűlési képviselők választásán alkalmazni KELL a Ve.-t, amely törvény kizárólag a 222. § (3) bekezdése alapján szűkíti le a jogorvoslati jogokat, miszerint „Nincs helye bírósági felülvizsgálatnak a jegyzőkönyvbe foglalt döntés ellen.”, ebből következően **mentelmi jogi ügyben az általános szabályok** szerint a Ve. 222. § (1) bekezdésében rögzített körben az **ügyben érintett** természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be.

Röviden összegezve azért kell a Ve. szabályait is alkalmazni, mert választási eljárást érint, az OGY tv. és Ve. együttes alkalmazása szükséges; a Ve. pedig az Alaptörvény **XXVIII. cikk (7)** bekezdésének megfelelően biztosítja a Kúriához forduláshoz való jogot, azaz a jogorvoslati jogot, így álláspontunk szerint a Kúriának hatáskörének fennállását kellett volna megállapítania és az ügyben érdemi döntést kellett volna hoznia.

A **Ve. 46. § cb) pontja** alapján a határozatnak tartalmaznia kell a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a jogorvoslat benyújtásának feltételeiről való tájékoztatást, ez tárgybeli esetben elmaradt.

Mindezek alapján **súlyosan jogsértő** a NVB határozatának II. [6] pontja, miszerint „*Tekintettel arra, hogy az Ogytv. 79. § (2) bekezdése alapján az országgyűlési képviselőjelöltet az országgyűlési képviselővel megegyező mentelmi jog illeti meg, az országgyűlési képviselő vonatkozásában pedig az Országgyűlés mentelmi ügyben hozott döntésével szemben a törvény nem biztosít jogorvoslatot, a jogorvoslat lehetősége erre vonatkozó speciális rendelkezés hiányában a képviselőjelölt vonatkozásában is kizárt.*”

Súlyosan jogsértő továbbá a Kúria végzésében foglalt ezen jogi érvelés is, amelyre tekintettel a felülvizsgálati kérelmet visszautasította.

Mindezek által súlyosan sérül a bírósághoz fordulás joga és a jogorvoslathoz való jog, amely nem minősülhet sem szükséges, sem arányos korlátozásnak, kérjük azonban e körben az Alkotmánybíróság vizsgálatát. Tárgybeli eset rendkívül jól példázza, hogy milyen következményekkel jár a jogorvoslati jog elvonása, hiszen Indítványozó a döntés következtében szabadságától megfosztásra került.

A mentelmi jogról

Kiemelem, hogy az Országgyűlés mentelmi ügyekben saját tagjairól (országgyűlési képviselőkről) dönt, jelen esetben azonban az NVB nem saját tagjáról, hanem egy képviselőjelölt mentelmi jogáról dönt, amely során alkalmazni kell a Ve.-t már csak azért is, mert az OGY tv. 79. § (2) bekezdésében csak annyi szerepel, hogy Nemzeti Választási Bizottság, de ebből önmagában semmit nem lehet tudni az Nemzeti Választási Bizottságról, annak eljárásáról.

Az hogy, kik az NVB tagjai, mi az NVB eljárása, mind a Ve.-ben szerepel, a mentelmi ügyben irányadó 2/3 döntés arány pedig az NVB Ügyrendjében (14. §) szerepel.

Az NVB Ügyrendje nem az OGY tv.-ben, hanem a Ve. szerepel, miszerint a Ve. 42. § alapján az NVB eljárásának részletes szabályait ügyrendben állapítja meg.

Az OGY tv. eljárási mozzanatai azért nem alkalmazhatóak, mert egyrészt a Ve. 1. § a) pontjával szemben, ami a Ve. alkalmazását kötelezővé teszi, az OGY tv. hatálya nem terjed ki az NVB-re, továbbá az OGY tv.-ben részletesen leírják a mentelmi bizottsági eljárást (érintett meghallgatása, indítvány megismerhetősége stb.), az NVB esetében viszont nincs bizottsági szegmens, és az egész eljárás garanciarendszere hibádzik, vagyis emiatt kell a Ve.-t is alkalmazni.

Önmagában az OGY tv. 79. § (2) bekezdésében az utaló szabály elégtelen, mert nem ad érdemi garanciát a tisztességes és korrekt eljárásra ráadásul épp egy olyan alapjog gyakorlása szemszögéből, ami az időbelisége miatt csak most, 2018. április 08. napjáig gyakorolható (és nem hónapok, hanem 29 nap múlva...).

Az Országgyűlés döntése ellen azért nincs bírósági jogorvoslat, mert parlamenti immunitás van, de az NVB nem rendelkezik immunitással, továbbá a Ve. zártan szabályozza mikor nincs jogorvoslat (ld. Ve. 222. § (3) bekezdése: „Nincs helye bírósági felülvizsgálatnak a jegyzőkönyvbe foglalt döntés ellen.”)

A felülvizsgálati kérelmemhez mellékelte a NAV Dél-Alföldi Bűnügyi Igazgatósága 61003-721/2015. bü. szám alatti őrizetbe vétel elrendeléséről szóló 2018. március 02. napján kelt határozata alapján tény, hogy az NVB döntésének napja óta Indítványozó rendőrségi őrizetben, illetve előzetes letartóztatásban van.

Az OGY tv. 74. § (2) bekezdésének a) pontja alapján „A képviselőt csak bűncselekmény elkövetésének tettenérésekor lehet őrizetbe venni, vagy vele szemben más büntetőeljárásjogi kényszerintézkedést alkalmazni”, ennek ellenére őrizetbe vették már az NVB döntés napján.

Az OGY tv. 77. § (4) bekezdése alapján „A mentelmi jog felfüggesztése tárgyában hozott döntés csak arra az ügyre vonatkozik, amelyre az indítványt előterjesztették.”

Az NVB határozat indokolásának II. [2] pontja alapján „A legfőbb ügyész indítványát azzal indokolta, hogy bünszervezetben, üzletszerűen elkövetett, különösen jelentős gazdasági károkat okozó költségvetési csalás bűntette és más bűncselekmények elkövetése miatt [REDACTED] szemben a Nemzeti Adó-és Vámhivatal Dél-alföldi Bűnügyi Igazgatóság Csongrád Megyei Vizsgálati Osztályán 721/2015. bü. számon büntető eljárás van folyamatban, amely folytatásának akadályát képezi, az érintett személy mentelmi joga.”

A fentiekből megállapítható, hogy mind a mentelmi jog felfüggesztése, mind pedig a 2018. március 02. napján történt ismételt őrizetbe vétel a NAV Dél-Alföldi Bűnügyi Igazgatósága 61003-721/2015. bü. szám alatt történt, ami tételesen a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 126. § (4) bekezdésébe ütközik, mert „Ugyanazon bűncselekmény miatt - ha a körülmények nem változtak - az őrizetbe vétel újra nem rendelhető el.”

Ezen súlyosan, személyes szabadságot korlátozó intézkedés elkerülhető lett volna, ha az NVB határozatának indokolása során (az Indítványozónak az NVB ülésen közölt személyes kérésének eleget téve) figyelemmel lett volna az OGY tv. 74. § (2) bekezdésének a) pontjára is, miszerint „A képviselőt csak bűncselekmény elkövetésének tettenérésekor lehet őrizetbe venni, vagy vele szemben más büntetőeljárásjogi kényszerintézkedést alkalmazni”, ennek ellenére őrizetbe vették már az NVB döntés napján.

Ismétlem, hogy a Ve. 1. § a) pontja alapján az országgyűlési képviselők választásán alkalmazni KELL a Ve.-t, így ebből fakadóan is megállapítható, hogy az NVB döntése a Ve. 2. § (1) bekezdésében rögzített alábbi választási eljárás alapelveket is súlyosan sértette.

Az OGY tv. 79. § (2) bekezdése az Indítványozó álláspontja szerint a mentelmi jog anyagi jogi szabályainak alkalmazását írja elő a képviselőjelöltek vonatkozásában. Az országgyűlési képviselők mentelmi jogával kapcsolatos, az OGY tv. 77. §-a szerinti eljárási szabályok a képviselőjelöltek esetében ugyanakkor alkalmazhatatlanok, azok jellegükből fakadóan kifejezetten az Országgyűlés szervezetére és eljárására vonatkoztathatók.

Ennek megfelelően az Indítványozó álláspontja szerint nincs jelentősége annak, hogy az Országgyűlésnek a mentelmi jog felfüggesztéséről szóló döntésével szemben van-e helye bírósági felülvizsgálatnak.

Ettől függetlenül megjegyzi az Indítványozó, hogy az OGY tv. 77. §-a nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a mentelmi jog felfüggesztésével kapcsolatos országgyűlési határozat elleni jogorvoslatot kizárná; a jogorvoslat hiánya az Országgyűlés egyedi döntéseinek közjogi jellegéből, vagyis a parlamenti egyedi döntésekre irányadó általános szabályból fakad.

A Ve. 222. § (1) bekezdése ugyanakkor - összhangban az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével - az NVB minden határozatával szemben biztosítja a bírósági jogorvoslat lehetőségét, amely alól kivételt csak a Ve. 50. § (2) bekezdése („*A kijavítás ellen jogorvoslatnak nincs helye.*”) és a Ve. 222. § (3) bekezdése („*Nincs helye bírósági felülvizsgálatnak a jegyzőkönyvbe foglalt döntés ellen.*”) teremt.

Még abban az esetben is, ha az OGY tv. 79. § (2) bekezdésére figyelemmel az OGY tv. 77. §-át alkalmazni kellene a képviselőjelöltek mentelmi jogának felfüggesztésére, tételes kizáró rendelkezés hiányában az sem teremt kivételt a Ve. 222. § (1) bekezdése alól.

Az OGY tv. VII. fejezetén kívüli, az Országgyűlésre vonatkozó szabályok pedig nyilvánvalóan nem alkalmazhatóan az NVB eljárására.

Mindezekre is figyelemmel az Indítványozó álláspontja szerint, ha egy jogszabály annak nyelvtani értelmezése alapján biztosítja az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jog érvényesülését, akkor a jogalkalmazó szervek, jelen esetben a bíróság, jogértelmezési úton, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésére is figyelemmel, nem vonhatja el ezt a jogorvoslati jogot.

Az Indítványozó nem vitatja azt, hogy a mentelmi jog felfüggesztésével kapcsolatos döntés nagyrészt mérlegelési jogkörbe tartozik, amely mérlegelés elvégzését a legtöbb esetben az eljáró bíróságok nem vehetik át a mentelmi jog felfüggesztésére hatáskörrel rendelkező szervtől. Annak megítélése azonban, hogy a mentelmi jog felfüggesztésének formai feltételei fennálltak-e, illetve a mérlegelés a jogszabályoknak megfelelően (a szükséges szempontok számbavételével, az okszerűség kirívó sérelme nélkül) történt-e, a bírósági felülvizsgálat keretében igenis vizsgálható - hasonlóan ahhoz, ahogy a mérlegelési jogot biztosító hatósági döntések ellen is ebben a körben lehetséges a bírósági felülvizsgálat.

Az NVB határozatával szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz kapcsán a jogi érvelés körében utalok az előzőekben kifejtettekre, azzal, hogy amennyiben a T. Alkotmánybíróság a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét megállapítani nem tudná, úgy kérjük az NVB határozatára is kiterjedő alaptörvény-ellenességét megállapítani a fentiek alapján.

II. Az Országgyűlésről szóló törvény alaptörvény-ellenessége

Indítványozzuk az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény Alkotmánybíróság általi hivatalból történő vizsgálatát, tekintettel arra, hogy álláspontunk szerint alaptörvény-ellenes helyzetet eredményez, hogy a mentelmi jog felfüggesztéséről szóló döntéssel szemben nincs helye jogorvoslatnak. Ez súlyosan sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglaltakat, amely szerint: „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.*”

A törvényi szabályozás (illetve annak hiánya), amennyiben elfogadjuk, hogy a Kúriának valóban nincsen hatásköre a döntés felülvizsgálatára, sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdést is: Magyarország független, demokratikus jogállam.

Indítványozó tisztában van azzal, hogy az Alkotmánybíróság általánosságban nem fogadja el a jogállamiságra, jogbiztonságra való hivatkozást, hanem valamely konkrét alapjog sérelmének állítása esetén vizsgálja a hozzá érkező beadványokat. Szűk körben azonban alaptörvényellenességet állapít meg, ha a jogállamiság részét képező jogbiztonság sérül.

A jogállamiság fogalmának értelmezése következtében az Alkotmánybíróság alkotmányossági mércéként kezdte kezelni azt, és abból több olyan fogalmat vezetett le, mint a jogbiztonság, amely szintén összetett értelmezést nyert. [9/1992. (I. 30.) AB határozat, 10/1992. (II. 25.) AB határozat, 11/1992. (III. 5.) AB határozat] A jogállamiság ezután normatív tartalmat kapott, és erre figyelemmel egy adott norma alkotmányos jellege önmagában is megítélhetővé vált. A jogállamiság ezen értelmezése kétirányú: jelenti egyrészt az államszervezet demokratikus és zavartalan működését, másrészt a szabadságjogok érvényesülését. [36/1992. (VI. 10.) AB határozat] Ezek együttesen egyben az Alaptörvény valamennyi rendelkezésének érvényesülését biztosítják, amelyre tekintettel az Alkotmánybíróság a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában akként vélekedett, hogy a korábbi Alkotmány a jogállamiságot a Magyar Köztársaság (Magyarország) alapértékévé nyilvánította. A jogállamiság elve azonban, ezekhez a konkrét alkotmányos szabályokhoz képest nem kiegészítő, másodlagos szabály, s nem pusztán deklaráció, hanem önálló alkotmányjogi norma, aminek sérelme önmagában is megalapozza valamely jogszabály alkotmányellenességét.

A **jogbiztonság** - az Alkotmánybíróság értelmezésében - az államtól és elsősorban a jogalkotótól azt várja el, hogy a jog egésze, egyes részterületei, és egyes szabályai is világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára a büntetőjogban is előre láthatóak legyenek.

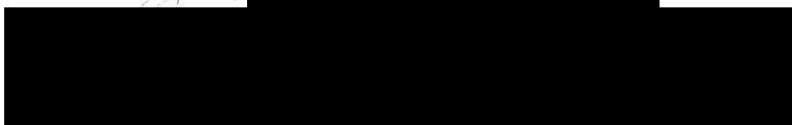
Álláspontunk szerint a jogbiztonságot sérti az, ha a Kúria nem rendelkezik hatáskörrel a tárgybeli határozat felülvizsgálatára, és így Indítványozó a bírósághoz fordulás jogától, illetve a jogorvoslati jogától elvonásra kerül.

A jogi képviselő igazolására 1. szám alatt eredetben csatolom az ügyvédi meghatalmazást.

Az Abtv. 68. §-a alapján Indítványozó kijelenti, hogy jelen indítványban szereplő személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Kelt Budapesten, 2018. március 10. napján

Tisztelettel

T. Alkotmánybíróság részére

a Kúria útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alkotmányjogi panasz indítványa

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Indítványozom,

Képv.: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

a Kúria Kvk.IV.37.251/2018/3. számú
végzésével és

az NVB 159/2018. számú határozatával
szemben.

